

og meddele, hvorledes denne Sag har udviklet sig her i Folkethinget. I Samlingen 1876—77 kom Spørgsmaalet til Forhandling i Finansudvalget, idet det da var oplyst, at Ministeren havde brugt en Sum af 2,000 Kr. til at lønne Hr. Stenstrup med som reiserende Tilsynsmand ved Folkehøjskolerne, fordi Ministeren mente ikke at kunne uddele den Sum, der da stod til hans Naadighed paa en tilfredsstillende Maade, medmindre han havde en Mand, der ved at bereise Landet og gjøre sig bekendt med de enkelte Skoler kunde give ham Veiledning, der kunde gjøre det muligt for ham at se klarere i Skolernes Forhold og derefter at foretage en retferdig og forsvarlig Fordeling. Dette vakte megen Modstand i det daværende Finansudvalg og det vakte ogsaa Modstand her i Salen. Derom førtes en livlig Debat og navnlig ogsaa af den daværende Ordfører, der ogsaa nu er Ordfører for Finansudvalget, og som den Gang forsvarede det Standpunkt, som for Tiden vi indtage, medens han ikke gjør det mere. Men den Gang gjorde ogsaa han Modstand mod den af Kultusministeren fremsatte Betragtning. Det ærede Medlem udtalte den Gang — jeg skal tillade mig at oplæse det af Folkethingstidenden for 1876—77, den første Udtalelse findes Sp. 1589 —: „Hvormeget derfor Flertallet end kunde ønske, at den ærede Minister og hans Venner kunde reise om paa Højskolerne, ligesom enhver Anden reiser om, og vistnok blive ligesaa venligt modtagne som enhver Anden paa disse Skoler, der ere aabne for Publikum i det Hele, altsaa staa under en sjelden offentlig og fornøden indgaaende Kontrol, saa kan det paa den anden Side ikke ønske, at Regeringens bestiktede Tilsynsmand skal gives Udgang til disse Skoler, og hvorfor? Jeg skal tage et Billede . . .“ nu kommer der noget meget poetisk . . . „jeg sagde før, at den folkelige Friskole var Folkets Barn, jeg vil nu sige, at den er en Sangfugl i det Frie, som vi her kaste nogle Krummer ud af Vinduet til, men vi forlange ikke til Gjengjæld at have en Traad om Benet paa denne Fugl, saaledes at vi kunne drage den ned i vor Nærhed og forlyste os med den, fordi den skal have disse Smuler, vi kaste ud af Vinduet til den.“ (En Stemme: Det er smukt!). Ja, det er virkelig meget smukt. Endvidere siger han: „Lad den nuværende bestiktede Tilsynsmand, i hvis Balg den ærede Minister efter min Opfattelse har været meget heldig, være en tynd Silketraad, der er laagt saaledes om Benet, at den ikke snarer og ikke hindrer Fuglens Flugt, saa ligger der dog, hvis man anerkjender denne Benvælgelse i dette Forhold, deri en Anerkjendelse fra vor Side af og en Berettigelse fra Regeringens Side til at gaa videre, til at gaa strammere tilværts, ogsaa med Hensyn til Balget af Tilsynsmanden og med Hensyn til de Regler, hvorefter han skal undersøge Skolerne.“ Det var det, som den ærede Ordfører bestemt var Mod-

stander af (Indsigelse af Ordføreren). Den ærede Ordfører skal faae meget Mere at høre. Naar den ærede Ordfører vil tillade mig at recapitulere Thingets Stilling dengang, saa vil den ærede Ordfører blive fuldstændig overbevist om, at det er det Rigtigste for ham at gaa tilbage til det, hvortil han dengang sluttede sig. Saa siger den ærede Ordfører senere hen i samme Spalte: „Den ærede Minister kan fra sit Standpunkt sige: „Det er jo en vanskelig Opgave at benytte disse 28,000 Kr., men Sagen er den, at vi jo heller ikke forlange, at den ærede Minister i den Henseende skal bære noget videre Ansvar; dette have vi, saavidt jeg mindes, aldrig forlangt her i Folkethinget. Vi have blot ønsket Oplysning om: saamange Elever, saamange Lærere, saamegen Undervisningstid, og saa kan Ministeren sige, om Beløbet kan uddeles derefter paa den ene eller den anden Maade. Det er ikke min Sag, kan Ministeren sige, om Folket har lyst til at sende sine Sønner til en Skole, som maaste neppe fortjener saa mange Hundrede Kroner, som den faar, det maa være Folkets egen Sag, jeg har ikke overtraadt Bevillingen og har derfor intet Ansvar. Hvis Ministeren vilde sige dette, vilde han efter min Mening være i Forstaelse med, hvorledes man herfra har betragtet disse Bevillinger.“ Saa traadte det ærede Medlem fra Hillerød (Dinesen), som vistnok nu er enig med den ærede Ordfører, og forsvarede Ministeren og udviklede ogsaa ret poetisk — jeg skal ikke trække Thinget med at læse det op. (Wint her: Er det da ikke ogsaa smukt?) Jo, men det er ikke nær saa smukt som det andet —, hvorfor man nødvendigvis maatte have en saadan reisende Vistand — Tilsynsmand heb det dengang — til Ministeren. Men det var saa langt fra at overbevise den ærede Ordfører, at han tværtimod traadte skarpt op derimod og udtalte først, at der ikke eksisterede nogen Bemyndigelse for Ministeren til at anvende disse 28,000 Kr. paa anden Maade end direkte til Højskolerne, og dernæst tilføjer han: Ministeren har den Betragtning, at det er heldigt, at een Mand fører dette Tilsyn, at dette giver et mere ligeligt Begreb om det Hele . . .“, og saa siger det ærede Medlem, idet han vender sig mod det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 3die Valgkreds, at han er uenig med ham, som deler denne Ministerens Betragtning, og han siger, idet han nemlig omtaler Udtrykket „Tilsyn“: „Jeg bruger her Ord, der fremtom fra det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 3die Valgkreds“. Dette ærede Medlem havde nemlig kaldt Tilsynet for oplivende og veiledende — og for dem, der holde af Stats-tilsyn, er dette altid oplivende, veiledende og opholdende; men det kan blive det Modsatte, naar denne Mand skal se, om hans Henstillinger tages til Følge; thi naar han kommer til næste Aar og ser, at det ikke er sket, hedder det, — han behø-